

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sponsalia Et Matrimonium

Schmalzgrueber, Franz

Ingolstadii, 1726

§. I De Ordine Sacro.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75229)

Matrimonium absolutus est, & à neutro alligatur hujusmodi obligationi, aut eventui, quem ista respicit, idcirco istud valori Matrimonij nocere non potest, quippe consensus praestitus est independenter ab eo, quod est contrarium substantiae Matrimonij.

146 Quæritur §. quam vim habeant Sponsalia, vel Matrimonium, quæ contrahuntur in diem certum, vel incertum? Resolvendum est, utrum dies adjectus sit per modum termini à quo, ut Sponsalia, vel Matrimonium quoad suos effectus pro contracto habeatur à tempore existentis diei; an verò tanquam terminus ad quem, ut adveniente die, Sponsalia, vel Matrimonium obligare cessent.

Si primum, dies adjecta, sive certa illa sit, sive incerta, habet vim Conditionis suspensivæ, & facit, ut ante diem signatam obligatio Matrimonialis, vel Sponsalitia non nascatur. Si secundum, habet vim conditionis resolutivæ; cons. sic contracta Sponsalia de futuro valent, non valet sic contra-

ctum Matrimonium, utpote à quo Conditiones resolutivas n. 14. rejecimus.

Ex quo patet invalidè contrahi Matrimonium, si quis dicat, *Contrabo tecum ad certos annos, ut hac, vel illa circumstantia eveniente. vel non eveniente possim iterum discedere, aut alteri nubere*, prout in multis locis faciunt Hæretici, utpote qui cum hac expressa, sibi que prælecta conditione contrahunt, ut una pars discedere, & alteri prohibito queat nubere, si compars adulterium committat, vel ab Hæresi ad Fidem Catholicam se convertat. Reiffenstuel hic n. 48.

Superesset altera Rubricæ pars, scilicet de Conditionibus appositis in alijs Contractibus: sed quia de his sufficienter actum est tum in *Libr. 1. Tit. 31. de Pactis*, tum in *Libr. 3. Tit. 14. de precarijs*, & pluribus alijs consequentibus, idcirco non est necesse hic ea repetere. Solum hic noto, Matrimonium, & Contractus alios hic pares esse: & hinc ut Matrimonio, ita & alijs Contractibus adjici modum, & conditiones posse.

TITULUS VI.

Qui Clerici, vel Voventes Matrimonium contrahere possunt.

Præfens Rubrica tria Conjugiorum Impedimenta nobis offert, duo Dirimentia, videlicet Ordinem Sacrum, & Professionem Religiosam, & tertium Impediens,

Votum Castitatis Simplex: quibus ob similitudinem quandam Disparitatem Cultus annectemus.

§. I.

De Ordine Sacro.

SUMMARIUM.

1. 2. Ordo Sacer dirimit Matrimonium contrahendum.
3. Quod procedit etiam in Clericis Orientalis Ecclesie.
4. In minoribus Ordinibus constitutus Matrimonium validè, & licitè contrahit.
5. Solvuntur Argumenta opposita.
6. Sponsalia ante contracta dirimuntur per Ordinem Sacrum.
7. Non tamen Matrimonium, etiam ratum tantum.
8. Et ita ordinatus absque consensu conjugis efficitur Irregularis.
9. Respondetur ad Rationem dubitandi.
10. Quo Jure Ordo Sacer dirimat Matrimonium contrahendum? Rationes dubitandi.
11. Deciditur dirimere solum Jure Ecclesiastico.
12. 13. 14. Rationes assertionis.
15. Satisfit Argumentis oppositis.
16. An Impedimentum istud inducat Ordo Sacer, susceptus ante usum rationis?
17. Vel ante pubertatem adeptam? Rationes dubitandi.
18. Defenditur Negativa.
19. Diluuntur argumenta opposita.
20. Quid, si quis ad ejus susceptionem inductus est vi absoluta?
21. Vel metu gravi injustè incusso?
22. Fundamenta Sententiæ negantis, eo casu contrahi obligationem continentie.
23. Prefertur Sententiæ affirmans.
24. Rationes istius.
25. Respondetur ad opposita.
26. Quam obligationem contrahat, qui Sacrum Ordinem suscepit invalidè?
27. 28. 29. An saltem ad continentiam teneatur ex Voto Simplici?
30. An conjugatus ad Ordines promoveri possit, invita conjugè?
31. Quid dicendum de Ordinibus minoribus?
32. Casus, quibus promoveri, invita uxore potest.

32. 34. 35. *Quid requiratur, ut conjux innocens Religionem ingredi, vel Ordines suscipere, conjuge adultero invito, possit?*
 36. 37. *Quando conjugi innocenti, altero in Infidelitatem, vel Heresim lapsa, permissum sit Religionem ingredi, vel SS. Ordines suscipere?*

Quaritur 1. an Ordo Sacer dirimat Matrimonium contrahendum? Negativam magnis studiis propugnant Hæretici nostri temporis, sumuntque fundamenta ex ipso Jure Canonico. 1. *can. un. caus. 35, q. 1. ubi ad finem ꝑ. illud autem S. Augustinus, Ecclesia, inquit, post Apostolica instituta quedam consilia perfectionis addidit, utpote de continentia Ministrorum. non esset autem consilij, sed præcepti hæc continentia, si Ordo Sacer dirimeret Matrimonium contrahendum. ergo &c.* 2. *can. Diaconi 8. dist. 28. ubi Synodi Ancyranæ PP. Diaconi quicumque, inquit, cum ordinantur si in ipsa Ordinatione protestati sunt, dicentes, velle se habere uxores, nec posse continere, ij, si postea ad nuptias venerint maneat in ministerio, propterea quod eis Episcopus licentiam dederit.* Neque refert quod Synodus hæc Provincialis duntaxat fuerit; nam postea à Leone IV. ut refertur *can. de libellis 1. dist. 20.* approbata est, ac proinde vim juris communis accepit. 3. *can. quoniam 13. dist. 31. ubi refertur Synodi VI. can. 13. in hunc tenorem: Nos antiquum sequentes Canonem Apostolicæ diligentie, & Constitutiones, Sacrorum Virorum Legales nuptias amodo valere volumus; cujus Synodi Canones postea recepit Adrianus Pontifex can. sextam 5. dist. 16. ibi, Sextam Synodum sanctam recipio cum omnibus Canonibus suis.*

2. Sed veritas est Catholica, & indubitata, per ordinem Sacrum dirimi Matrimonium postea contrahendum; id enim pluries definitum est, præcipue *can. Presbyteris 8. dist. 27. can. Presbyterum 16. dist. 28. can. omnium 1. & can. illo 4. dist. 32. can. cum in præterito 3. dist. 24. c. siqui 1. de Cleric. conjug. c. de Diacono 1. & c. ex litterarum 2. h. tit. c. un. ꝑ. presentis de Vot. in 6. & novissimè à Trid. sess. 24. de sacr. Matr. can. 9.* Ratio est, quia horum Ordinum susceptioni annexum est Votum Continentiæ solenne, quod ita obstat Matrimonio contrahendo, ut hoc, si ab aliquo Clerico, qui uno ex his Ordinibus initiatus est, inearatur, omnino nullum sit *c. cum olim 6. de Cleric. conjug. c. un. & can. 9. cit.*

3. Proceditque hoc etiam in Clericis Orientalis Ecclesiæ; nam licet isti uxoribus, siquas ante susceptum Sacrum Ordinem habuerunt, uti possint, post susceptum tamen Ordinem Sacrum Matrimonium inire nequeunt: fuitque hoc ipso statim Ecclesiæ nascentis exordio introductum, ut patet ex

38. 39. *Quæ obligatio incumbat uxori, quæ volente, & consentiente, Maritus ad Sacram Ordinem promotus est?*

40. *An uxores, quorum mariti ipsis consentientibus, Ordine aliquo sacro initiati sunt, his mortuis, cum alio validè contrahere Matrimonium possint?*

41. 42. *Unde oriatur hoc Impedimentum uxorum?*

can. 27. Apostolorum, quem canonem etiam de Orientali Ecclesia intelligendum constat ex can. siquis 7. dist. 32. ubi Synodi VI. Patres, Si quis eorum, inquit, qui ad Clerum accedunt, voluerit nuptiali jure mulieri copulari, hoc ante Ordinem Subdiaconatus faciat. Estque Matrimonium ejusmodi etiam in Græca Ecclesia non tantum illicitum, sed etiam irritum, ut ex usu, & moribus Ecclesiæ illius probat Azor *p. 1. l. 13. c. 12. q. 2. Sanch. l. 7. de Matr. D. 28. n. 3. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 3. n. 3. Vivian. in c. ex litterarum cit. fin. Wagnereck ad Rubr. h. tit. not. 2. Pignat. tom. 8. consult. 81. n. 33. Reiffenstuel hic n. 4.* Neque obstant verba *can. fin. dist. 31. ibi, Earum, scilicet Orientalium Ecclesiarum, Sacerdotes, Diaconi, atque Subdiaconi Matrimonio copulantur, nam ut advertunt DD. cit. verba ista de Matrimonij usu, non de contractu illius intelligi debent.*

Dixi autem, *Per Ordinem Sacrum:* 4. qualis est Presbyteratus, Diaconatus, & Subdiaconatus, nam constituti in minoribus Ordinibus Matrimonium validè, & licitè contrahere possunt, cum id *can. siquis cit. ipsis expressè concedatur. Ratio est, quia Ordo ex sui natura non repugnat Matrimonio, sed solum ratione Voti, quod Ecclesia ei annexit, non annexit autem id omnibus, sed majoribus duntaxat Ordinibus *can. nullum 1. dist. 28.* quod adeo verum est, ut Ecclesia etiam non possit ijs, qui hactenus ad Ordines minores provecchi sunt, continentiz Legem indicare, ut cum alijs advertit Sanch. *l. 7. de Matr. D. 31. n. 4.* ex ratione, quia absque ea obligatione promoti sunt, & continentia præcipi nequit, sed tantum suaderi *can. integritas 13. caus. 32. q. 1.* Possit tamen Ecclesia constituere, ne in posterum ad primam tonsuram, & Ordines minores promoveantur, nisi qui se voto solenni Castitatis adstrinxerint, sicut præcepit de Ordinibus Sacris; quia tunc non tam Ecclesia, quam ipsi Ordinati fuomet factò Matrimonij ineundi potestate se privarent, eligentes suâ sponte statum, cui id Votum annexum est.*

Ad Argumenta *n. 1.* allata non difficilis est responsio, *Ad 1.* verba illa non sunt Augustini, sed addita sunt à Gratiano, & potest intelligi, Ecclesiam imposuisse Clericis continentiam sub præcepto, quæ antea erat sub consilio, *Ad 2.* Major in *4. dist. 24. q. 2. ad 2. Azor p. 1. l. 13. c. 12. q. 2. & 4. Sanch.*

Sanch. l. 7. cit. D. 28. n. 7. respondent ibi sermonem esse de more Ecclesie Græcæ, & de uxoribus ante Diaconatum ductis, ita, ut verba, si cum ordinantur, dixerint se velle uxores habere, nil aliud significant, quam si retinere uxores antea ductas velint, & verba, si postea ad nuptias venerint, pariant hunc sensum, si nuptijs antea contractis uti voluerint. Vel si contendas, ibidem agi de contractu nuptiarum post susceptum Diaconatus Ordinem, dici cum Archidiacono, Turrecremata, Azor, Sanchez cit. poterit, ibi nuptias ita contractas non approbari, sed tantum decerni, quod ejusmodi Diaconus, si facti poenitens, ab uxore defacto ducta se separaverit, cum licentia Episcopi ministrare in Ordine suscepto possit. Ad 3. Canon ille ex illis est, quos Trullanos appellant, quod apud Trullum Palatium Regium editi sint à quibusdam Episcopis, Synodo VI. jam dissoluta: quos nunquam approbavit Ecclesia, sed aperte improbavit Sergius illius temporis Pontifex. Verba illa relata can. sextam cit. non sunt Adriani Pontificis, sed illa Pontifex refert ex Epistola à Tharasio Patriarcha ad se missa, ut notatur §. sextam post can. cit.

6. Quæritur 2. An Ordo Sacer dirimat Sponsalia, vel Matrimonium ante susceptionem illius contractum? Certum est 1. susceptione Ordinis Sacri dirimi, & solvi Sponsalia ante contracta; quia isto initiatum ob Votum Castitatis solenne ipsi annexum, ut hæctenus dictum est, inhabilis redditur ad Matrimonium valide ineundum: proinde Sponsalia de futuro non amplius possunt obligare. Certum est 2. Per susceptionem Ordinis sacri non dirimi Matrimonium consummatum; quia per humanam auctoritatem nullo modo dissolvi potest.

De Matrimonio rato tantum, & non consummato magna erat apud DD. Veteres controversia; nam vim illud dissolvendi videtur ei adstruere paritas cum Professione Religiosa, quæ constat Matrimonium ratum dissolvi posse, ut infra n. dicetur.

7. Sed respondendum est negativè. Responsio est indubitata post Consil. Extrav. un. Joann. XXII. de Vot. ubi idem Pontifex concertationi antiquæ finem imposuit, statuit, per susceptionem Ordinis Sacri dirimi quidem Matrimonium contrahendum, non tamen contractum, etsi nondum sit consummatum: & addit rationem; quia nec Jure Divino, neque Sanctionibus Ecclesiasticis vis ista SS. Ordinibus reperitur concessa.

Proceditque hoc non tantum in Ecclesia Græca, sed etiam in Latina; quia istarum Clerici in hoc solum differunt, quod Græcis licuerit, & etiamnum liceat post Matrimonium initum suscipere SS. Ordines, & uti Matrimonio ante contracto: quod utrumque Latinis est interdictum c. cum olim 6. R. P. Schmalzgrueber L. II.

de Cleric. conjug. propter Votum solenne perpetuæ Castitatis, ex dispositione Ecclesie annexum SS. Ordinibus, in quod eo ipso, quod quis eosdem spontè suscipiat, consentire censetur c. un. de Vot. in 6.

Imò, qui post contractum Matrimonium etiam ratum absque consensu conjugis ordinatur, Irregularis efficitur, talisque manet, etiam soluto Matrimonio. Extrav. un. cit. ubi excipitur, nisi talis Religionem aliquam approbatam ingressus fuerit, & Professionem tacitam, vel expressam ibidem fecerit; hoc enim casu in Consil. cit. Pontifex Episcopo Dioecesano facultatem concedit, ut cum eo dispensare ad ministerium Altaris, & alias Ordinis functiones possit, si dispensando aliud impedimentum nullum obstat. Addit Pontifex, sic ordinatum, si Matrimonium consummatum non fuerit per Dioecesanum instanter monendum, & inducendum ad ingressum Religionis; si verò istud forsitan renuerit adimplere, ipsum, si Sponsa ejus institerit, per Censuram Ecclesiasticam compellendum, ut Matrimonium contractum consummet.

Ad Rationem dubitandi negatur paritas; nam Professioni Religiosæ vis dissolvendi Matrimonium ratum à Jure concessa est, quod illa sit mors quædam Spiritualis, quæ Religiosus moritur sæculo, & vivit DEO: qualis mors non est susceptio Sacri Ordinis, nec etiam totalis sui traditio. Host. in Summ. tit. de convers. conjugat. §. utrum. Vivian. in Extrav. cit. §. 2. English §. 2. n. 3. Pirhing n. 7. Wiestner n. 3. & alij passim.

Quæritur 3. Ex quo Jure vis dirimendi conjugij, quam Ordo Sacer libere susceptus habet, originem ducat? Major in 4. dist. 24. q. 2. Barbof. ad rubr. ff. solut. Matr. p. 2. n. 98. & alij apud Sanchez l. 7. de Matr. D. 28. n. 9. vim istam, & obligationem ad continentiam refundunt in Jus Divinum. Et videtur istud probare 1. observantia perpetua Calibatus à tempore Apostolorum in Divinorum Ministris, præsertim Sacerdotibus, in Ecclesia custodita, quæ non obscurum præbet indicium, eam præceptam à DEO esse, & promulgatam à S. Paulo, dum 2. Timoth. 2. v. 4. Ecclesie Ministros universim monens, Nemo, inquit, militans DEO implicat se negotijs secularibus. 2. Continentia est res consilij, & non præcepti 1. Corinth. 7. v. 25. imò tanquam Virtus difficillima Lege Ecclesiastica non potest præcipi arg. can. erit autem 2. dist. 4. igitur si præcepta est Clericis, qui in Sacris constituti sunt, præcepta est Lege quadam altiore, quàm sit Ecclesie. 3. Continentiam in Ministris Ecclesie videtur exigere Status, & functionum, quas habent, Sanctitas. Igitur obligatio ad illam vel ex præcepto Divino tum dato, cum Christus Ordines Sacros instituit, vel etiam ex ipso-

rum Ordinum naturâ, adeoque præcepto naturali originem trahit. 4. Professio Religiosa Jure naturali, saltem Divino dirimit Matrimonium, Atqui Professio Religiosa, & Ordo Sacer æquiparantur, cum etiam iste habeat sibi annexum Votum continentia solenne, propter quod Professio Matrimonium dirimit, ergo &c.

11 Sed his non obstantibus, verius omnino est, quod vis dirimendi Matrimonij Ordinis Sacro solum competat ex Jure positivo Ecclesiæ. Ita S. Thom. 2. 2. q. 88. art. 11. Scot. in 4. dist. 37. q. un. §. dico igitur. S. Bonnav. art. 1. q. 2. in Corp. Host. inc. rursus 6. b. tit. n. 1. Abb. ibid. n. 7. Tabien. V. dispensatio q. 7. n. 8. ad 1. Covar. p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 3. n. 2. Bellarm. l. 1. de Clericis c. 18. Henriq. l. 11. c. 5. n. 9. Petr. de Ledesm. de Matr. a. 53. art. 3. dub. 1. concl. 1. Lud. Lop. p. 2. Instrucl. de Matr. c. 48. ad 1. Sanch. l. 7. de Matr. D. 28. n. 11. Gutier. de Matr. c. 94. n. 10. Valq. tom. 3. in 3. p. D. 249. c. 2. Conink D. 20. de Sac. Ord. n. 114. Pont. l. 7. c. 27. n. 5. Barbol. de Offic. Episc. alleg. 15. n. 3. Pal. tr. 28. D. 4. p. 6. n. 5. Bolco. de Imped. Matr. sess. 4. concl. 3. Vallens. hic n. 3. Zœl. n. 13. Honor. n. 4. Pirhing n. 6. Schambog. n. 7. König n. 2. §. 10. Wiestner n. 18. Reifentuel n. 15. Magnif. P. Schmier p. 1. de person. Eccl. c. 2. n. 35. & p. 3. de Matr. c. 5. n. 22. & assentiuntur hodie plerique TT. & Canonistæ.

12 Ratio est, quia si Jure alio, quam Ecclesiastico Ordo Sacer vim conjugij dirimendi haberet, haberet illam vel ex Jure naturali, vel ex Jure Divino. Non primum; quia licet per Sacram Ordinationem deputetur homo, & obligetur ad Ministerium, & Cultum Divinum, atque ad hanc obligationem ritè, & sanctè implendam omnimoda puritas, & perfecta continentia multum conferat, ipsum tamen Matrimonium, & honestus illius usus Sacro Ordini ex natura sua non repugnat; aliàs initiatis hoc Ordine in Ecclesia Orientali concedi non potuisset. Non secundum; quia in SS. Litteris non extat ulla prohibitio, quæ Sacris Ordinibus initiatos à conjugijs omnino removeat: neque dici potest, quod Lex hæc Divina habeatur ex traditione; licet enim ex traditione in Latina Ecclesia habeatur Calibatus, & in utraque Ecclesia tam Latina, quam Græca impedimentum, quo Sacris initiati prohibentur inire conjugia, ista tamen non Divina, sed Ecclesiastica solum traditio est, nec ultra Legis Ecclesiasticæ vim aliquid majus habet.

13 Conf. 1. Si Ordo Sacer vim dirimendi conjugij haberet ex alio Jure, quam Ecclesiastico, Pontifex ad contrahendum conjugium cum Clericis initiatis tali Ordine dispensare non posset. Dispensavit autem pluries, videlicet cum Ramiro Rege Arragonum, prius Religioso, & Episcopo Cale-

stinus III. apud Palud. in 4. dist. 38. q. 4. art. 4. cum Nicolao Justiniano Sacerdote Monacho in Monasterio S. Nicolai Ordinis S. Benedicti ad instantiam Vitalis Venetorum Ducis Alexander III. apud Barth. à S. Fausto in Thef. Relig. l. 3. q. 36. n. 6. fin. cum Cæsare Borgia Cardinale Diacono Alexander VI. apud Cened. ad Decret. collect. 124. n. 5. cum fratre Cardinalis Joyose Galli Sacerdote Professo; & Provinciali Ordinis PP. Capucinatorum Gregorius XIII. apud cit. Barth. à S. Fausto, cum Francisco Leopoldo Guilielmo Comite Slabata, Canonico Ecclesiæ Passaviensis Subdiacono ad intercessionem Augustissimi Leopoldi I. 14. Jan. 1690. Alexander VIII. apud König hic n. 10 cum Rainaldo hodierno Duce Mutinensi antea Diacono Cardinale Innocentius XII. & ante paucos annos cum Francisco Maria, fratre Cosmi III. hodierni Magni Ducis Heururæ, itidem Cardinale Diacono Sanctissimus Dominus noster Clemens XI. Et hujusmodi Dispensationes quidem super impedimento Ordinis Presbyteratus, & Diaconatus conceduntur solum ex causa publica, super impedimento tamen subdiaconatus probabilius dispensari potest etiam ex causa privata; cum enim Ordo iste olim sacer non fuerit, neque habuerit annexum Votum continentia, in eo dispensando Pontifices merito sunt prioriores. Spada conf. 169. n. 3. §. 4. libr. 1. de Rubris respons. 16. König n. 10. cit.

Conf. 2. Tridentinum sess. 24. can. 9. 14 vim dirimendi Matrimonij, quam habet Sacer Ordo, refundit in præceptum Ecclesiasticum can. ut lex 40. caus. 27. q. 1. & in Votum solenne Castitatis, Sacri Ordinis susceptioni annexum, Atqui Votum solenne ex natura sua non habet vim dirimendi Matrimonium; quia hac sola spectata, non habet majorem vim, quam Votum simplex, quod Matrimonium non dirimit, exceptis votis simplicibus Societatis JESU, de quibus infra n. 61.

Neque plus probant Argumenta pro parte adversa allata. Ad 1. Si Sacer Ordo Jure Divino induceret inhabilitatem ad Matrimonium contrahendum, & contracto utendum, observantia ista esset, & fuisset semper universalis, & indispensabilis: universalis autem non fuit; quia Græci Clerici, etiam in Majoribus constituti, uti possunt Matrimonio antè contracto: sed nec indispensabilis, cum, ut n. 13. ostensum est, Papa sæpius dispensarit cum Clericis, etiam in Majoribus constitutis, ad contrahendum Matrimonium, ergo &c. Ad 2. Ecclesia obligationem Continentia nemini imponit absolute, sed tantum sub conditione, si quis velit assumere sacrum Ordinem. Potest autem quis apponere conditionem beneficio, quod alicui confert, ergo etiam Ecclesia collationi Ordinis, quæ verè est benefi-

neficiam. Ex quo sequitur, quod ad continentiam non obliget, nisi volentes, cum neminem cogat ad suscipiendum Ordinem Sacrum. Ad 3. Jam dictum est n. 12. quod decens quidem sit admodum, ut Clerici in Sacris constituti castè vivant; per hoc tamen non probatur, quod nuptiæ ipsi præcepto vel Divino, vel naturali prohibitz sint; multa enim decent, quorum tamen contraria non sunt prohibita. Ad 4. Nec Professio Religiosa, ut infra n. 47. & seqq. probabitur, Matrimonium aut contrahendum, aut contractum Jure naturali, aut Divino dirimit: deinde esto, quod illud Jure aliquo altiore, quam merè humano dirimat, ex hoc tamen inferri non potest, quod illo Jure Matrimonium etiam Sacer Ordo dirimat. Disparitas est, quia Professio Religiosa est perfecta, & totalis traditio hominis ipsi DEO, ita ut etiam velle, & nolle proprium non amplius habeat. Talis autem, & tam perfecta traditio non est susceptio Sacri Ordinis. Equiparantur ergo Professio, & Ordo Sacer in hoc, quod uterque dirimat Matrimonium contrahendum, si tamen Professio Religiosa illud dirimit Jure Divino, aut naturali, non æquiparantur in origine istius potestatis, quæ Matrimonium contrahendum dirimunt.

Quæritur 4. An Impedimentum istud inducat Ordo Sacer ante usum rationis, vel in impubertate susceptus? Satis conveniunt DD. quod Ordo Sacer, ante usum rationis susceptus, Impedimentum hoc non inducat, nisi sic ordinatus, quando usum rationis adeptus est, Ordinationem suam expressè, vel tacitè actum aliquem, suscepto Sacro Ordini proprium, liberè exercendo, ratificarit. Ita Host. in c. un. de Cleric. per salt. promot. n. 2. Joan. Andr. ibid. n. 5. Abb. n. 3. Sot. in 4. dist. 25. q. 1. art. 2. concl. 3. Henric. l. 10. de Sac. Ord. c. 14. n. 3. & l. 12. de Matr. c. 5. n. 9. in Comment. lit. Q. Azor. p. 1. l. 1. c. 24. q. 9. Sanch. l. 7. de Matr. D. 30. n. 3. Gutier. de Matr. c. 94. n. 18. Conink D. 20. de Sac. Ord. n. 134. § 137. Pont. l. 7. c. 29. n. 15. Fagn. in c. un. cit. n. 27. & seqq. Zoes. hic n. 14. Pirhing n. 2. König n. 4. Wiestner n. 9. Reiffenstuel n. 5. Magnif. P. Schmier p. 3. de Matr. c. 5. n. 4. contra Paludanum, Gabrielem, D. Antoninum, & alios apud Sanch. l. cit. n. 1. Ratio est, quia non apparet, unde initi ab eo conjugij nullitas, & ad Continentiam obligatio oriatur: non enim oritur ex natura ipsius Ordinis sacri, ut patet ex dictis à n. 11. Neque etiam ex Voto; quia hoc voluntarium, & liberum consensum exigit, cujus tamen infans non est capax: nec denique ex Lege Ecclesiastica; quia non constat, quod aliqua Lex ab Ecclesia lata sit, quæ talis ad continentiam, & abstinendum à Matrimonio obligetur: imò non est credibile, quod unquam Lex talis lata sit.

R. P. Schmalzgrueber L. IV.

Major controversia est de Ordine Sa-
cro, suscepto ab impubere. Joan. Andr. in
c. un. cit. n. 5. Abb. ibid. n. 3. Gaëta in can.
ad limina 30. q. 1. §. 3. n. 55. Sanch. D. 30.
cit. n. 8. Pont. l. 7. c. 29. n. 15. Barbof. de
Offic. Episc. alleg. 15. n. 4. Zoes. hic n. 14.
Pirhing n. 2. Schambog. n. 3. & non pauci
alij negant sic ordinatum obligari ad Votum
continentiæ servandum, vel abstinendum à
nuptijs. Rationem 1. Sumunt à paritate
cum Professione Religiosa; nam hæc an-
tiquo quidem Jure ante 14. novo verò
Tridentini ante 16. ætatis annum expletum
irrita est, prout dictum est Lib. 3. tit. 31.
de Regular. n. 163. § 171. ergo & Votum
tacitum, resultans ex susceptione Ordinis
Sacri, irritum erit. 2. Si esset aliqua ratio,
ob quam dici deberet etiam impuberem
ordinatum adstringi Voto Continentiæ, es-
set paritas cum Votis alijs, quæ validè edun-
tur etiam ab impuberibus. Atqui nulla est
paritas; nam Vota impuberum, etiam Cas-
tutatis perpetuæ, facillimè dissolvi, & irri-
tari à Parentibus, vel Tutoribus eorum pos-
sunt, etiam sine causa; Votum autem so-
lenne, inclusum in susceptione Ordinis Sa-
cri, relaxatur à Pontifice difficillimè, &
non nisi ob causam valde gravem, & publi-
cam, ergo &c. 3. Non est credibile, quod
Ecclesia puerum impuberem ordinatum obli-
gare voluerit Voto tanti momenti, cum
eos ad Ordines Sacros admitti, ac proinde
Votum solenne continentiæ ab ipsis edi-
tuerit can. pueri 121. pr. caus. 1. q. 1.

Sed adhuc dicendum, impuberes per
susceptionem Ordinis Sacri contrahere Im-
pedimentum dirimens, quo arceantur à
contrahendo Matrimonio, & obligentur ad
servandam continentiam. Ita Gloss. in can.
pueri cit. V. ad Sacros, & in c. un. V. discre-
tionis de Cleric. per salt. promot. Ant. de Bu-
trio ibid. n. 4. Alex. Carrer. l. 3. de Sponsal. c.
3. Sot. l. 7. de Just. q. 2. art. 5. ad ult. Suar.
tom. 3. de Relig. l. 9. c. 17. dub. 3. n. 22. Co-
nink D. 20. de Sac. Ord. dub. 14. n. 136. Pal-
tr. 27. D. un. p. 17. n. 10. Wiestner hic n. 11.
Reiffenstuel ibid. n. 7. Ratio est, quia si
Impuberes non obligarentur Voto annexo
Sacris Ordinibus, id fieret vel Jure naturali,
vel positivo Ecclesiæ: non Jure naturali;
quia hoc ipso, quod sint capaces doli, & in-
telligent, quem statum suscipiant, Jure na-
turali præcisè spectato, possunt obligationem
istam suscipere, & ad statum Clericalem ser-
vandam se obligare: non etiam Jure positivo;
quia nusquam irritatur aut susceptio Ordinis
Sacri, aut Continentiæ Votum huic anne-
xum, etiam in impuberibus.

Argumenta Adversariorum non evin-
cunt intentum. Ad 1. Argumentum à
pari, aut simili in dispositionibus particu-
laribus Juris positivi non magnam vim habet;
non enim sequitur, ubi par, vel etiam ma-
jor est ratio, ibi idem quoque esse consti-
tutum.

Ee 2

tutum à Jure; aliàs sicut pridie Nativitatis S. Joannis Baptistæ celebramus jejunium, ita etiam celebrandum esset pridie Nativitatis B. V. cum hæc longè sit sanctior, & venerabilior Joanne Baptistâ: item sequeretur, quòd sicut Professio Religiosa irrita est ante 16. ætatis annum completum edita, ita & irritum sit Votum Continentiæ annexum Ordini Sacro, si hunc quis susceperit ante eam ætatem completam: conf. qui post pubertatem anno ætatis 15. ordinatus fuit, nubere adhuc posset. Accedit, quia Leges plerumque spectant, quod frequenter, non quod rarissimè accidit *l. nam ad ea 5. ff. de LL.* atqui frequentissimè solebat emitti Professio Religiosa ætate nondum matura; vix unquam autem solebat illa ætate suscipi Ordo Sacer. Igitur conveniens erat annullari Professionem ea ætate editam, licèt non fuerit annullatum Votum Continentiæ, susceptioni Sacri Ordinis annexum, in impuberibus. Denique Professi obligatio est multò gravior, & status illius multò difficilior, quàm sit obligatio constituti in SS. Ordinibus. Igitur ratio, quæ petebat annullari Professionem, nondum matura ætate editam, non probat, quòd etiam annullari debuerit Votum annexum Sacro Ordini. *Ad 2.* Cum adedò facilis fuerit Sedes Apostolica in alijs Votis impuberum, & parentibus illorum, ac Tutoribus dederit potestatem illa irritandi, haud dubiè etiam difficilis non foret ad relaxandum Votum Continentiæ solenne impuberi ordinato. Certè ne ejusmodi obligationem subirent impuberes, sufficienter cautum est ab Ecclesia per hoc, quòd prohibuerit eos ordinari. *Ad 3.* Aliud est prohibere aliquid, ne fiat, & aliud annullare, quòd factum est: constat quidem, quòd Ecclesia prohibuerit, ne ordinarentur impuberes; non autem constat, quòd annullaverit Votum Continentiæ implicitum, & annexum SS. Ordinibus: unde quamdiu Lex Canonica illud annullans non ostenditur, tandiu standum est Jure communi, & dicendum etiam impuberes eo Voto adstringi.

²⁰ *Quæritur 5.* An Voto continentiae adstringatur, & conf. Matrimonij contrahendi incapax fiat, qui ad SS. Ordinum susceptionem inductus est vi? Constat inter omnes, eum, qui ad illorum susceptionem inductus est vi præcisa, & absoluta, non prohiberi contrahere Matrimonium. *Gutier. de Matr. c. 94. n. 14. Sanch. l. 7. de Matr. D. 29. n. 1. Conink D. 20. de Sac. Ord. n. 143. König hic n. 6. Reiffenstuel ibid. n. 8.* Ratio est, quia cum hoc casu desideretur consensus suscipientis, talis Ordinatio invalida est, nec Characterem imprimi *c. majores 3. de Baptism.* Votum autem Continentiæ annexum est Ordinationi validæ, ut *arg. Reg. accessorium 42. in 6.* docet *Gloss. in c. un. V. approbatis, de Cleric. per salt. promot. Archi-*

diac. ibid. n. 3. Gutier. c. 94. cit. n. 13. Palao tr. 27. D. un. p. 17. n. 7. Wiestner hic n. 13. & communiter Interp. ac DD.

Dubium solum est de eo, qui ad Sacram Ordinationem inductus est vi solum conditionata, sive metu gravi injustè incusso? Eum validè contrahere Matrimonium adhuc posse, tradit *Gloss. in c. majores cit. S. fin. V. conditionaliter. Host. ibid. V. eod. n. 38. Calderin. b. tit. conf. un. fin. Rosell. V. Ordo 3. n. 6. Azor p. 1. l. 13. c. 14. q. 8. Henric. l. 10. de Sac. Ord. c. 14. n. 3. Sanch. l. 7. D. 29. n. 5. Conink D. 20. n. 144. Barbof. de Offic. Episc. alleg. 15. n. 5. Illung tr. 6. D. 9. n. 101. Zæf. hic n. 14. Pirhing n. 2. Schambog. n. 3. König n. 6. Reiffenstuel n. 9. Magnif. P. Schmier p. 3. de Sponsal. c. 5. n. 10.*

Fundantur 1. Quia Ordo Sacer ad Continentiam non obligat ex natura rei, sed solum ratione Voti, ex constitutione Ecclesiæ susceptioni ejusdem annexi. Atqui Votum sive expressum, sive tacitum, quale inest Ordini Sacro, est irritum, si ob metum, qui in virum constantem cadat, emissum fuerit *c. perlatum 1. & c. cum dilectus 6. de his, que vi, metusve causâ Sc.* *2.* Professio Religiosa, gravi metu injustè incusso extorta, est irrita *cc. cit. c. cum locum 14. c. veniens 15. Sc. de Sponsal.* ergo etiam Votum Continentiæ, annexum Ordini Sacro, quippe quod non minùs solenne est, quàm quod emittitur in Professione Religiosa. *3.* Ecclesia annullavit actus, metu gravi injustè incusso extortos, eos ferè, qui si aliquando validè facti sunt, vel omnino rescindi non possunt, ut est Matrimonium, vel difficulter, ut Professio Religiosa? atqui tale est Votum Continentiæ, annexum Ordini Sacro; nam nec ipsum, si validum sit, per Ordinarij Judicis sententiam facile rescindi potest. *4.* Continentiam non debetur, nisi voluntariè assumpta *can. ante triennium 1. dist. 31. & can. præsens 4. caus. 20. q. 3.* cum non sit præcepti, sed Voti tantum, juxta illud Apostoli: *De Virginitibus præceptum Domini non habeo, consilium autem do 1. Corinth. 7. v. 25.* *5.* Qui post Matrimonium metu viri constantis recipit Ordinem Sacrum, non tenetur continere, sed uti liberè Matrimonio potest, etiam petendo debitum, quamvis uxor continere se vellet, ut omnes DD. fatentur teste Sanchez *l. cit. n. 2.* ergo nec compellendus est ad continentiam servandam non conjugatus, si ex simili metu suscepit Ordinem Sacrum.

Hæc Sententia admodum probabilis est, & in praxi tuta; præplacet tamen Sententia, quæ docet, sic ordinatum, si Continentiæ Votum, & obligationem intentione sua non exclusit, ad Matrimonium validè ineundum inhabilem esse, seclusa dispensatione, quam tamen, si Sacri Ordinis actum

non sponte exercuit, facile obtinebit. Ita Goffred. in *Summ. tit. de etat. & qual. ordi. n. 11.* Host. *Summ. eod. tit. n. 5. §. sed nunquid.* Joan. Andr. in *c. Majores cit. fin. Abb. ibid. v. ult. n. 7.* Zabarell. in *Clem. fin. de etat. & qual. in fin. Sylv. V. Ordo 4. q. 1. dicit. 2.* Tabien. *V. eod. 2. fin. Armill. n. 14.* Gaëta in *can. ad limina 30. q. 1. §. 8. n. 96.* D. Antonin. *3. p. tit. 14. c. 16. fin. Paludan. in 4. dist. 38. q. 3. art. 4. concl. 6. n. 28.* Sot. *1. 7. de Just. q. 2. art. 5. Gutier. c. 94. de Matr. n. 16.* Valq. *3. p. D. 236. c. 3. Pont. l. 7. c. 29. n. 4.* Dian. *tom. 2. tr. 4. resol. 193. Pal. tr. 27. D. un. p. 17. n. 3.* Wiestner *hic n. 15.*

34 Colligitur ex Concil. Tolet. VIII. à quo sic ordinati accentur à conjugijs, nisi relaxationem Voti, Sacris Ordinibus annexi, impetrent. Ratio est, quia Jure naturali Vota etiam non spontanea, sed coacta, modò libera adhuc, & voluntaria sint, valida sunt; positivo autem Jure solum irritantur, quæ constituunt Statum Religiosum *c. perlatum cit.* Conf. Nam omnium ferè, etiam Adversariorum, judicio valida est Ordinatio, etiam metu gravi injustè incusso extorta, cæque animæ Ordinati indebilis character imprimitur. Igitur subsistet etiam Votum, & obligatio ad Continentiam, Ordini Sacro annexa, & accessoria *arg. c. transulato 3. de Confit. & Reg. accessorium 42. in 6.* Si autem Jure subsistit Votum illud, cum solenne sit, Matrimonij contrahendi incapax Ordinatum reddet, ergo &c.

35 Contrarium non evincunt Argumenta *n. 22.* allata. Ad 1. Negatur, quòd metus etiam injustè incussus irritum reddat ulum Votum, præter illa, quæ Statum Religiosum constituunt: de quo vide *Libr. 1. Tit. 40. n. 21.* & patet ex *c. cit.* nam textus illorum tantum loquuntur de Professione Religiosa. Ad 2. A Professione Religiosa non bene ducitur Argumentum ad Ordinationem Sacram, ut patet ex *Extrav. un. Joan. XXII. de Vot. & liquet etiam ex eo, quòd Professio Religiosa perpetua sit abdicatio rerum omnium, & ipsius etiam Voluntatis propriæ, ac proinde statum multo difficiliorem constituat, quàm Ordinatio Sacra: ex quo sequitur, quòd ad valorem Professionis merito à Jure major requiratur libertas, & voluntarietas, quàm in susceptione Ordinis Sacri. Ad 3. Imprimis dispensatio in Voto, annexo SS. Ordinibus, ut existimat Palao *l. cit.* probata coactione, haud gravatè concederetur. Deinde esto, difficultas sit impetrandi eam dispensationem, Argumentum Adversariorum, & difficultas hæc solum probat, quòd etiam ipsum irritari ob metum poterit, non tamen probat, quòd actu sit irritatum, cum ex actibus, hominem constituentibus in certo statu, nullus reperitur irritatus ob metum, nisi Matrimonium, & Professio Religiosa. Ad 4. Ad Votum continentie, secluso speciali Jure irri-*

tante, plus non requiritur ex parte voventis quàm libertas, & voluntarietas; istam autem etiam metus gravis non tollit, cum voluntas coacta revera adhuc voluntas sit. Ad 5. Disparitas est, quia conjugatus, ad Ordinem Sacrum suscipiendum coactus, censetur Votum Continentie excludere; non ita excludere velle præsumitur is, qui cum conjugatus non esset, ad talem Ordinem suscipiendum metu gravi compulsus est.

Quæritur 6. Quam obligationem contrahat is, qui Ordinem Sacrum suscepit voluntariè quidem, & liberè, sed invalidè ob defectum alium substantialem, v. g. materie, aut formæ? Certum est, non contrahere obligationem Voti solennis, quo irritatur Matrimonium postea contrahendum; quia obligatio continentie adhæret Ordini Sacro. Igitur hoc non subsistente, etiam subsistere nequit obligatio continentie, cum juxta *Reg. nihil. 129. ff.* non subsistente principali, subsistere etiam ea nequeant, quæ ejus nomine in consequentiam veniunt.

Dubium est, an non saltem ex Voto 27. to simplici ad continentiam teneatur, qui existimans se validè ordinatum, à parte rei invalidè ordinatus est? Videtur tenenda affirmativa; quia invalidè professus Religionem tenetur ad castitatem ex Voto simplici *arg. c. quidam 3. & c. placet 12. de convers. conjugat.* ubi maritus, invita uxore Religionem professus, & postmodum ei restitutus, illà mortuà, obligatur ad continentiam, licèt non ad ingressum Religionis. Ergo etiam invalidè ordinatus tenebitur ad continentiam ex Voto saltem simplici.

Sed probabilis ne quidem Voto simplici continentie obligatur. Ita Conink *D. 28. de Sacr. Ord. n. 133.* Zes. *tit. de Cleric. Conjug. n. 12.* Englibid. *n. 13. §. econtra.* König *hic n. 7.* Magnif. P. Schmier *p. 3. de Matr. c. 5. n. 10.* Ratio est, quia Votum hoc non emittit principaliter, tanquam essenziale Ordini suscepto, sed tantum in consequentiam propter Ecclesie Constitutionem. Igitur Ordine, tanquam principali, non subsistente, nec etiam Votum hoc potest subsistere juxta *Regul. nihil cit.*

Unde ad Rationem dubitandi disparitas est; nam Votum Castitatis annexum Religioni non est accessoriè tantum, & in consequentiam, sicut Ordini Sacro, sed essentialiter, & propterea Professionem emittens non tantum ad Religionem, sed etiam ad Castitatem principaliter se obligat: Sicque mirum non est, quòd illa cessante, remaneat obligatio continentie ex Voto simplici; quia eo casu procedit Regula: *Si actus non valet, ut ago, valeat eo modo, quo potest.*

Quæritur 7. An conjugatus ad Ordines promovendi possit? Certum est 1. posse eum ad Ordines promoveri, volente, & consentiente uxore, prout constat ex *c. conjugatus 5. & c. seq. de convers. conjugat.*

Et ratio est, quia Juri sibi principaliter quaesito quilibet potest cedere. *Certum est 2.* Si maritus, invita uxore, Ordinem quemcunque accipiat, Ordinationem esse validam, cum nullum Jus existat, quod ejusmodi Ordinum collationem irritet. Ex quo sequitur, sic ordinatum ligari Voto solenni Castitatis, cujus is effectus in illo est, ut revocari quidem ab uxore possit, & revocatus petenti debitum teneatur reddere, non tamen possit petere, vel uxore mortua cum alia contrahere Matrimonium. *Zoëf. tit. de convers. conjugat. n. 24. Pirhing ibid. n. 61.* *Certum est 3.* Susceptionem Ordinis Sacri, ita invita uxore factam, regulariter esse illicitam, etsi Matrimonium ratum solummodo, non verò etiam consummatum sit; ita enim expressè *Extrav. un. Joann. XXII. de voto*, ubi sic ordinato prohibetur ministratio in Ordine suscepto, & ascensus ad altiores, nisi aliquam ex Religionibus approbatis ingrediatur, & ejus Regulam expressè, vel tacitè profiteatur. *Ratio est*, quia ex tali mutatione Status grave præjudicium uxori infert.

Dubium est, an maritus invita uxore **31** promoveri possit ad primam Tonfuram, vel minores Ordines? *Affirmant* nonnulli, eos Ordines licitè recipi à conjugato, etiam uxore invita, posse; quia his Ordinibus non est annexum Votum continentie, *Sed melius negant* Brunell. *de Sponsal. concl. 30. n. 16.* Ant. Cuchus *l. 4. Inst. major. tit. 12. n. 197.* Azorp. *l. 1. c. 13. q. 7.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 38. n. 6.* Barbof. *in Extrav. cit. n. 5.* Pirh. *hic n. 9.* *Ratio est*, quia quamvis *Extrav. cit.* solum loquatur de Ordinibus Sacris, tamen regulariter prohibetur conjugatus promoveri etiam ad minores Ordines *c. fin. de tempor. Ordin. in 6.* Neque obstat, quòd his Ordinibus non sit annexum Votum Continentie, & ideo ex hac parte eos non repugnet recipere post conjugium; quia repugnat eos recipere propter specialem Juris prohibitionem, factam *in c. fin. cit.* ex quo sequitur, quòd in hoc casu non sit locus Argumento à sensu contrario; quia huic locus non est, quando inde resultat correctio alterius cujusdam Juris.

Dixi autem, nisi aliquam ex Religionibus approbatis ingrediatur, & ejus Regulam profiteatur; nam hoc si faciat, & Matrimonium consummatum non sit, Episcopus Dioecesanus cum ipso potest dispensare, ut in jam suscepto Ordine ministrare, & ad altiores ascendere, atque ad Beneficium, vel Officium Ecclesiasticum promoveri possit, prout ex *Extrav. un. cit.* dictum est *n. 8.* nisi aliud Impedimentum obstat, nempe Irregularitas, vel delictum. *Pirhing. hic n. 10.*

Addidi, Regulariter susceptionem Ordinis, factam invita conjuge, esse illicitam; nam duo casus excipiendi sunt: unus est,

quando uxor commisit adulterium; alter, quando lapsus in Hæresin, vel Apostasiam est, & in hoc suo errore post monitionem unam vel alteram perseverat; nam his casibus conjux innocens, altero invito, ingredi etiam Religionem, & profiteri in ea potest prout dixi *Lib. 3. Tit. 32. n. 20.*

Quæritur 8. Quid requiratur, ut conjux innocens Religionem ingredi, vel Ordines suscipere, conjuge adultero invito, possit? *R.* Requiritur, saltem in foro externo, ut sententia divortij præcesserit, vel saltem adulterium ita publicum, ac notorium sit, ut conjux innocens, etiam non expectatâ sententiâ divortij, propriâ auctoritate cohabitationem adulteræ sine metu restitutionis possit deserere; quia tunc facultatem habet ab ipso DEO *Math. 19.* ubi Christus dicit, quòd uxor dimitti non possit, nisi ob fornicationem.

Dubium est, an Religionis ingressus, vel Ordinis sacri susceptio permissus sit etiam adultero, cum ab eo conjux innocens divertit? *R.* cum distinctione: vel enim conjux innocens statum jam mutavit, Professione emissa, aut Ordinibus Sacris susceptis, vel nondum illum mutavit.

Si primum, nemo inficiatur, etiam ipsi Religionis ingressum patere. *Si secundum*, iterum distinguendum est, an innocens, ab adultero emendato requisitus, paratus sit reconciliari, vel non, *Si prius*, Religionem ingredi innocente invito, nequit, etiam si divortium factum, & Ecclesiæ judicio approbatum sit, *Gloss. in c. ex literis 5. V. redire de divort. Sylv. V. divortium q. 10.* Palacios *in 4. dist. 35. D. un. ante 8. porro fol. 783.* Barbof. *in Rubr. ff. solut. Matr. p. 2. n. 22.* Sanch. *l. 10. de Matrim. D. 10. n. 12.* Laym. *l. 5. tr. 10. p. 3. c. 7. n. 12.* *Ratio est*, quia quamdiu status urtiusque immutatus non est, innocens nocentem revocare, & cum illo Matrimonium redintegrare, etiam divortio Ecclesiæ judicio instruto, potest. Igitur hoc suo jure privari ab adultero per Religionis ingressum nequit.

Si posterius, Religionis ingressus, vel Sacri Ordinis susceptio eo casu adultero permissus est; quia conjux innocens, reconciliationem non admittens, præsumitur ipsi tacitè dare licentiam mutandi Statum per Professionem Religionis, vel Sacri Ordinis susceptionem, *Hofst. in c. gaudemus 19. de convers. conjug. n. 3.* Joan. Andr. *ibid. n. 3.* Abb. *n. 7.* Veracrux *p. 3. Specul. art. 6. prob. 3. concl. 2.* Sanch. *l. cit. n. 16.* Pirhing *libr. 3. tit. 32. n. 73.* *Wiestner ibid. n. 33.* Quod tamen intelligendum est cum duplici limitatione. *Prima est*, ut conjux adulter sit emendatus; nam si conjux innocens adulterum in delicto persistentem non admittat, non potest tribui hoc innocentis culpæ, & moræ: & hinc *c. gaudemus cit.* dicitur, *Eas ad frugem melioris vite conversas noluerint recipere*

pers. Altera, ut adulter reconciliationem à conjugè innocente non semel tantum, sed sæpius sollicitant: quod significat textus c. *gaudemus cit. ibi, A te diligenter communiti*; & ratio est, quia omnino decet, ut innocens non statim acquiescat, ne adulter parvi pendat delictum suum, ac iterum in illud labendi ansam sumat.

36. **Quæritur 9.** Quando conjugè innocenti, altero in infidelitatem, vel Hæresin lapsò, permissum sit Religionem ingredi, vel SS. Ordinès suscipere? *Certum est* posse, si conjugè Ecclesiæ iudicio damnatus, si ve per legitimam sententiam Iudicis Ecclesiastici Hæreticus declaratus, & eadè sententià divortium perpetuum factum est. *Proceditque hoc*, etiamsi iste ad Fidem Catholicam revertatur, ut statuitur c. *fin. de convers. conjug. & notat Sanch. D. 15. cit. n. 21.* Pirhing *tit. de convers. conjug. n. 39. § 40.* Ratio est, quia tali casu licitum est conjugè Catholico absolutum, & perpetuum divortium instituire, neque tenetur illum etiam resipiscentem recipere, cum divortium perpetuum privet omnibus conjugij iuribus, & commodis. Imò eo casu idem conjugè innocens etiam in sæculo manere potest, nec tamen tenebitur conjugem resipiscentem recipere.

37. Aliud est, quando conjugè innocens ob Hæresin, vel Infidelitatem alterius conjugis sui ab eo divertit autoritate propria; tunc enim tenetur ille resipiscentem recipere; imò ad recipiendum illum compelli potest: conf. transitus ad Religionem, vel Ordinum Sacrorum susceptio nequaquam ipsi permittitur, ut statuitur c. *de illa 6. de divort.* & ratio clara, quia lapsus in Hæresin, vel Infidelitatem, licet notorius sit, secluso Ecclesiæ iudicio, non est causa perpetui divortij, sed solum temporalis, quamdiu scilicet alter persistit in Hæresi; unde illi resipiscenti, cum causa divortij cesset, reconciliari, & Matrimonium redintegrare tenetur. S. Thom. *in 4. dist. 35. q. un. art. 1.* & receptissima apud DD. sententia.

38. **Quæritur 10.** Quæ obligatio incumbat uxori, quæ volente, & consentiente, Maritus ad Sacrum Ordinem promotus est? *Hæc*, si senex sit, & de incontinentia non suspecta, Votum continentia debet edere; si verò juvenis, vel suspecta de incontinentia, Religionem ingredi, & profiteri, ut aperte habetur *can. Episcopus 6. dist. 77. c. conjugatus 5. de convers. conjug. & sumitur à paritate cum ingrediente Religionem.*

Speciale aliquid est in eo, qui post Matrimonium contractum, vivente uxore, cum huius consensu ad Episcopatum evehitur; nam hic ordinari Episcopus nequit, nisi uxor ejusdem, etiamsi senex sit, & de incontinentia non suspecta, Vestem Religiosam prius assumpserit, prout statuitur c. *sa-*

nè 6. de convers. conjug. Idque propter excellentiam Dignitatis, & Statùs Episcopalis, exigentis, ut occasio præcidatur suspitionibus finistris, quibus ansam dare possent uxoris, & mulierum eam stipantium visitationes. Host. *in c. sane cit. n. 3.* Abb. *ibid. n. 2.* Sylv. *V. Matrimonium 8. q. 12. dict. 4.* Covar. *p. 2. de Sponsal. c. 6. §. 3. n. 3.* Azor *p. 1. l. 13. c. 13. q. 7.* Sanch. *l. 7. de Matr. D. 41. n. 2.* Gonzal. *in c. 6. cit. n. 2.* Pirhing *de convers. conjug. n. 63.* Wiestner *ibid. n. 29.*

Idem de casu, quo conjugatus assumitur ad Dignitatem Cardinalitiam, dicendum putant Manfred. *de Cardinal. decis. 213.* Majol. *l. 1. de Irregul. c. 34. n. 2.* & nonnulli alij. Sed Sanch. *D. 41. cit. n. 4.* Barbosa. *in c. sane cit. n. 4.* Pirhing *n. 63 cit.* Wiestner *n. 30.* melius negant. *Neque obstat*, quòd etiam Cardinales obtineant Jurisdictionem quasi Episcopalem in Ecclesijs sui Tituli; nam licet hoc sit, verè tamen non sunt Episcopi: unde cum de ipsis nihil dispositum sit, in his plus non requiretur, quàm quòd aliàs requiritur in volente post contractum Matrimonium suscipere Ordines.

40. **Quæritur 11.** An uxores, quorum mariti ipsi consentientibus, Ordine aliquo Sacro initiati sunt, his mortuis, cum alio validè contrahere Matrimonium possint? *non posse.* Patet ex pluribus Juris Canonici textibus *can. quia sunt 10. can. si se 11. can. si qua vidua 12. dist. 28. can. seriatim 14. dist. 32.* Gloss. *fin. in can. quia sunt cit.* Host. *in c. ad Apostolicam 13. de convers. conjug. n. 1.* Joan. Andr. *in c. cum sit 4. eod. fin.* Franc. *in c. un. n. 3. de Vot. in 6.* Turrecr. *in can. seriatim cit. art. 4. n. 7.* Azor *p. 1. l. 13. c. 24. q. 11.* Sanch. *l. 7. D. 40. n. 2.* Laym. *l. 5. tr. 10. p. 4. c. 3. n. 5. v. unus tamen.* König *hic n. 16. v. porro.* Wiestner *ibid. n. 19. § 20.*

41. *Difficultas est*, unde oriatur hoc Impedimentum? Gloss. *in can. seriatim cit. v. post mortem.* Archid. *in can. quia sunt cit. n. 3.* & nonnulli alij apud Sanch. *l. cit. n. 3.* volunt inhabilitatem istam provenire ex communicatione actionum inter virum, & uxorem, quæ illius Votum simplex continentia, quòd edere debet, Viro ad Ordinem Sacrum promotò, efficiatur solenne.

Sed hæc ratio esse non potest; aliàs etiam uxoris, cujus consensu Vir Professionem emit in Religione, Votum simplex, quòd in Sæculo manere volens debet emittere, efficeretur solenne, & Matrimonium contrahendum dirimeret; quòd verum non est, cum nullus textus Juris eam inhabilem reddat, ipsum autem Votum simplex continentia solum sit impedimentum impediens, non verò dirimens.

42. **Quare dicendum**, impedimentum istud originem trahere ex sola Constitutione Ecclesiæ, ob reverentiam Sacri Ordinis uxorem

rem ordinati, si hæc in Ordinationem illius liberè consensit, à Matrimonio perpetuò remouentis, ita, ut illa nec licitè, nec validè cum alio viro, post prioris ita ordinati obitum, illud inire possit. Ita Sanch. l. cit. n. 3. Barbof. in can. quia sunt cit. n. 1. Wiestner hinc. 20. fin.

Addidi, si liberè consensit uxor; nam triplex addenda est limitatio. Una est, Impedimentum istud non contrahi, quando vir, eâ invitâ, est ordinatus; quia, ut Sanch. l. cit. n. 4. notat, ratio minime patitur, ut

ex viri delicto, contra ejus voluntatem promoti, id detrimentum uxori innocenti subsequatur. Altera, si uxor, conscia promotionis viri ad Ordines, dissimulavit, & nec expressè consensit, nec dissensit; quia sola dissimulatio in re tam ardua non reputatur consensus, nec Juri uxoris præjudicat, Sanch. n. 5. Tertia, si consensit quidem, sed consensu per vim, dolum, aut metum extorto; ne delicto mariti ipsa prægrauetur, Sanch. n. 5. cit.

S. II.

De Professione Religiosa.

S U M M A R I U M.

43. Professio Religiosa dirimit Matrimonium contrahendum.
44. Et solvit contractum ratum.
45. Habetque hanc vim etiam Professio in Ordinibus Militaribus.
46. Ad deliberandum de ingressu in Religionem novus Sponsus datur timestre.
47. Quo Jure Professio Religiosa dirimat Matrimonium contrahendum? Argumenta Sententiae, volentis dirimere Jure naturali, vel Divino.
48. Defenditur, dirimere solum Jure Ecclesiastico.
49. 50. Hujus Rationes.
51. Solvuntur Argumenta opposita.
52. Sc. Ex eodem Jure descendit etiam vis dirimendi Matrimonium ratum ante contractum.
57. Et habet hanc vim quaecunque Professio solennis valida.
58. Etiam tacita per susceptionem, & gestationem Habitûs.
59. 60. Si hoc fiat intra Clausuram; secus, si extra.
61. Vota simplicia Societatis JESU dirimunt Matrimonium contrahendum.

62. Et secundum aliquos ante contractum ratum.
63. Sed defendenda est negativa.
64. Solvuntur Argumenta Sententiae oppositae.
65. Si conjux post Matrimonium ratum professus Religionem est, uxor relicta in Seculo, valitè, & licitè ad alia vota transit.
66. Si post consummatum, illicitè quidem, illo mortuo.
67. Validè tamen cum alio contrahit.
68. Respondetur ad Rationem dubitandi.
69. Multo magis per Professionem Religiosam solvuntur Sponsalia de futuro.
70. Sc. An ea solvantur etiam per ingressum in Religionem Probationis causâ?
77. Sc. An volenti Religionem ingredi obstat Juramentum, Sponsalibus firmandis adjectum?
81. Sc. An qui post jurata Sponsalia Religionis Voto se adstrinxit, possit licitè contrahere Matrimonium animo ante consummationem ejus ingrediendi Religionem?
85. Sc. An Religionem ingredi adhuc possit, qui post Sponsalia Sponsam suam corrupit?

43 **Q**Uæritur 1. Quam vim dirimendi Matrimonium habeat Professio Religiosa?
2. Professio Religiosa dirimit Matrimonium, non solum contrahendum, sed etiam contractum, si ratum tantummodo sit.

Quod Matrimonium contrahendum dirimat, patet ex can. proclivis 2. caus. 20. q. 3. can. impudicas 11. can. Virginem 12. caus. 27. q. 1. c. meminimus 3. & c. fin. h. tit. c. un. v. presentis de vot. in 6. & decisum est à Trid. sess. 24. de sacr. Matr. can. 9. ibi, Siquis dixerit, Clericos in Sacris Ordinibus constitutos, vel Regulares, Castitatem, solenniter professos, posse Matrimonium contrahere, contractumque validum esse, non obstante Lege Ecclesiastica, vel Voto anathema sit.

44 Quod verò etiam dirimat Matrimonium

ante contractum, si ratum sit tantum, sumitur ex c. verum 2. Sc. ex parte 14. de convers. conjug. & iterum decisum est à Trid. sess. cit. can. 6. ibi, Siquis dixerit, Matrimonium ratum, non consummatum, per solemnem Religionis Professionem alterius conjugis, non dirimi, anathema sit. Ratio ea datur; quia Professio Religiosa est quædam mors Civilis, & Spiritualis juxta illud Coloss. 3. Mortui estis, & vita vestra abscondita est in Christo: Sicut ergo mors naturalis dissolvit Matrimonium etiam consummatum, ita mors ista Spiritualis dissolvit vinculum Spirituale Matrimonij rati.

Venit autem hic nomine Professionis 45 Religiosæ etiam Professio, quæ edi solet ab Equitibus Ordinum Militarium, qui Cæli-